

	22.May	29.May	Değişim		22.May	29.May	Değişim
BIST-100 Endeksi	103.024	105.520	% 2,4 ▲	EUR/USD	1,0900	1,1098	% 1,8 ▲
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%9,07	%9,17	10 bp ▲	USD/TL	6,8107	6,8182	% 0,1 ▲
Türkiye 5 Yıllık CDS	550	554	4 bp ▲	EUR/TL	7,4263	7,5739	% 2,0 ▲
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	905	930	% 2,7 ▲	Altın (USD/ons)	1.734	1.726	-% 0,4 ▼
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%0,66	%0,64	-2 bp ▼	Petrol (USD/varil)	35,1	35,3	% 0,6 ▲

bp: baz puan

Küresel ölçekte toplam koronavirüs vaka sayısı Mayıs sonu itibarıyla 6 milyonu, hayatını kaybedenlerin sayısı 370 bin kişiyi aştı. Dünya genelinde bir yandan normalleşme adımları atılmaya devam edilirken, politika yapıcılar salgının etkilerinin hafifletilmesi amacıyla yeni teşvik paketleri üzerinde çalışmayı sürdürüyor. Geçtiğimiz hafta genelinde normalleşme adımlarının küresel ekonomik aktiviteyi destekleyeceği yönündeki beklentiler ile aşının öngörülenden daha erken bulunacağı konusundaki iyimserlik küresel piyasalarda risk iştahını artırdı. Bununla birlikte, ABD ve Çin arasında süren Hong Kong kaynaklı gerilim bu iki ülkede borsa endekslerinin baskı altında kalmasına neden oldu. Yurt içinde ekonomik büyüme ilk çeyrekte yıllık bazda beklentilerin altında gerçekleşerek %4,5 oldu. Bu sabah açıklanan veriye göre Mayıs ayı imalat PMI verisi 40,9'a yükselmesine rağmen sektördeki daralmanın sürdüğüne işaret etti. Öte yandan, normalleşme süreci kapsamında bugün itibarıyla yurt içi seyahat kısıtlaması dahil bir çok kısıtlama kaldırıldı.

ABD ekonomisi revize verilere göre yılın ilk çeyreğinde %5 oranında küçüldü.

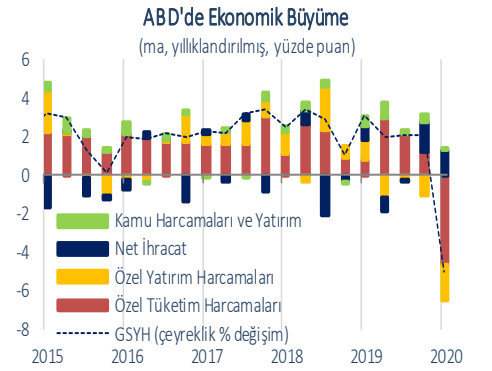
ABD ekonomisi geçtiğimiz hafta revize edilen verilere göre 2020'nin ilk çeyreğinde yıllıklandırılmış olarak çeyreklik bazda %5 daraldı. Daha önce ABD ekonomisinin %4,8 oranında küçüldüğü açıklanmıştı. Söz konusu veri, küresel finansal krizin yaşandığı 2008'in son çeyreğindeki %8,4'lük küçülmenin ardından en hızlı daralma olarak kaydedildi. Bu gelişmede kişisel tüketim ve yatırım harcamaları ile net ihracat kalemindeki düşüş belirleyici oldu. Ülkede Nisan ayında dayanıklı mal siparişleri koronavirüs salgınının imalat sektörü üzerindeki etkisinin devam etmesi nedeniyle %17,2 gerileyerek Ağustos 2014'ten bu yana en hızlı düşüşünü kaydetti. Ayrıca, 23 Mayıs ile biten haftada işsizlik maaşı başvuruları 2,1 milyon kişi olurken, Mart ayı ortasından bu yana işsizlik maaşına toplam başvuru sayısı 41 milyon kişiye yaklaştı. ABD'de çekirdek kişisel tüketim harcamaları fiyat endeksi Nisan'da aylık bazda %0,4 azalırken, yıllık bazda %1 artış kaydetti.

Avrupa Komisyonu 750 milyar EUR tutarında teşvik paketi tasarladığını duyurdu.

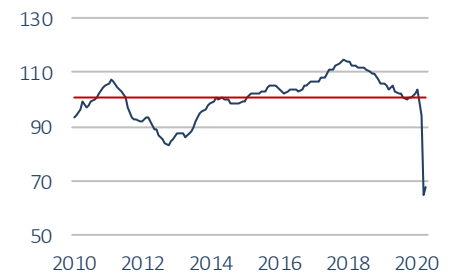
Avrupa Komisyonu salgın sonrası ekonomik aktiviteyi desteklemek üzere 750 milyar EUR tutarında bir paket tasarladığını açıkladı. Söz konusu tutarın 500 milyar EUR'luk kısmının hibe edilmesi planlanırken, 250 milyar EUR'luk kısmı ile düşük faizli kredi imkanı sağlanacak. Ayrıca, Japonya'da 117 trilyon yen (1,1 trilyon USD) büyüklüğünde bir teşvik paketi hazırlandığını açıkladı.

Euro Alanı'nda açıklanan veriler...

Euro Alanı'nda ekonomik güven endeksi, koronavirüs salgını karşısında alınan tedbirlerin gevşetilmesinin ve üretimde artış beklentilerinin etkisiyle Mayıs ayında 67,5'e yükseldi. Endeks Nisan'da 64,9 ile tarihi düşük seviyesindeydi. Bölgede Mayıs ayı tüketici güven endeksi -18,8 ile beklentilere paralel açıklanırken, hizmet sektörü güveni -43,6'ya inerek oteller, restoranlar ve turizm sektörü özelinde kötümser görünümün devam ettiğine işaret etti. Euro Alanı'nda açıklanan öncü verilere göre TÜFE enflasyonu Mayıs ayında yıllık bazda %0,1 düzeyine gerileyerek son 4 yılın en düşük seviyesine indi. Avrupa Merkez Bankası Başkanı Christine Lagarde Euro Alanı ekonomisi için ılımlı senaryonun artık geçerli olmadığını ifade etti. Daha önce salgının etkilerinin ılımlı olacağı varsayımıyla bölge ekonomisinin 2020 yılında %5-12 daralacağını öngördüklerini belirten Lagarde, söz konusu daralma tahminini %8-12 aralığına revize ettiklerini açıkladı.

Euro Alanı Ekonomik Güven Endeksi

Euro Alanı'nda Yıllık Enflasyon (%)

Kaynak: Datastream

Fitch 2020 yılı için küresel daralma tahminini %4,6'ya indirdi.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch yayımladığı Mayıs ayı "Küresel Ekonomik Görünüm" raporunda 2020 yılı için dünya GSYH daralma tahminini Nisan ayında öngördüğü %3,9'dan %4,6'ya revize etti. Fitch, bu dönemde Euro Alanı için daralma tahminini %7'den %8,2'ye, İngiltere için %6,3'ten %7,8'e, Çin hariç gelişmekte olan ekonomiler için de %1,9'dan %4,5'e yükseltti. Fitch, Türkiye ekonomisinin bu yıl %3 daraldıktan sonra 2021 yılında %5 büyüyeceğini öngördü.

Türkiye ekonomisi yılın ilk çeyreğinde yıllık bazda %4,5 büyüdü.

Türkiye ekonomisi 2020 yılının ilk çeyreğinde %4,5 ile %5,5 civarındaki beklentilerin altında büyüme kaydetti. Tüketim harcamaları büyümeyi desteklerken, net ihracatın büyüme üzerinde gözlenen sınırlandırıcı etkisi bu yılın ilk çeyreğinde de devam etti. Hanehalkının özel tüketim harcamalarının detaylarına bakıldığında büyümeye en yüksek katkısı hizmetler kaleminin yaptığı, bu kalemi dayanıklı tüketim harcamalarının izlediği görüldü. 2019'un son çeyreğinde yıllık bazda %0,6 gerileyen yatırım harcamaları bu yılın ilk çeyreğinde de %1,4 oranında daralarak GSYH büyümesini 0,4 puan düşürdü ([Ekonomik büyüme raporumuz](#))

Mayıs ayı imalat PMI verisi Nisan ayındaki 33,4 seviyesinden 40,9'a yükselse de 50 eşik düzeyin altında kalarak sektördeki daralmanın sürdüğüne işaret etti.

Ekonomik güven endeksi Mayıs ayında bir miktar toparlandı.

Yurt içinde ekonomik güven endeksi Nisan'da 51,3 ile aldığı tarihi düşük değerinden ardından Mayıs ayında bir önceki aya göre %20,4 artışla 61,7 seviyesine yükseldi. Tüketici, reel kesim, hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörü güven endekslerindeki artış ekonomik güven endeksinin yükselmesinde etkili oldu.

TÜİK tarafından açıklanan verilere göre dış ticaret açığı Nisan ayında %67 artarak 4,56 milyar USD'ye yükseldi. İhracat Nisan'da geçen yılın aynı ayına göre %41,4 azalarak 8,99 milyar USD olarak gerçekleşirken, ithalat %25 azalarak 13,55 milyar USD seviyesine geriledi. Böylece, Ocak-Nisan döneminde ihracat geçen yılın aynı dönemine göre %13,7 azalışla 51,66 milyar USD, ithalat ise %1 artışla 69,21 milyar USD oldu. Bu dönemde dış ticaret açığı %102,3 artarak 17,54 milyar USD düzeyine çıktı.

Finansal piyasalar...

Koronavirüs nedeniyle uygulanan önlemlerin gevşetilmesinin yanı sıra aşının beklenenden daha erken bulunacağı konusundaki iyimserlik geçtiğimiz hafta küresel piyasalarda risk iştahını artırırken, ABD ve Çin arasında Hong Kong kaynaklı başlayan gerilim risk algısını olumsuz yönde etkiledi. Yurt içinde BIST-100 endeksi haftalık bazda %2,4 yükselirken, USD/TL kuru haftayı 6,8182 seviyesinden tamamladı. 2 yıllık gösterge tahvilin bileşik faiz oranı bir önceki haftaya göre 10 baz puan artarak %9,17 oldu. Türkiye'nin 5 yıllık CDS primi haftayı 4 baz puanlık artışla 554 düzeyinde tamamladı.

Yurt içinde normalleşme süreci kapsamında 1 Haziran itibarıyla yurt içi seyahat kısıtlaması kaldırılırken, restoran, kafe, pastane gibi işletmelerin kurallar dâhilinde hizmet vermeye başlaması kararlaştırıldı. Deniz turizmi, balıkçılık ve deniz taşımacılığı da sınırlamaların kurallar dâhilinde kaldırıldığı sektörler arasında yer alıyor. Yüksek hızlı tren seferleri de belirlenen hatlarda yeniden başladı.

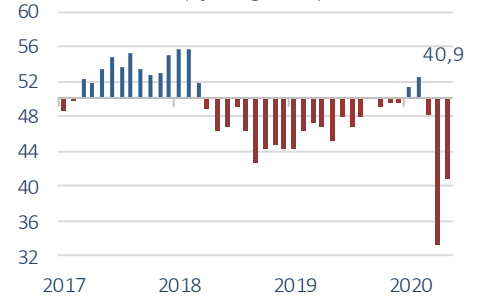
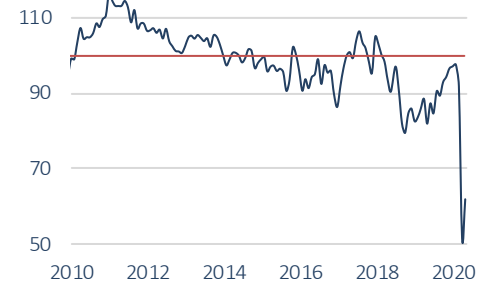
Bu hafta küresel piyasalarda ekonomilerdeki normalleşme adımları, ABD-Çin arasındaki gerilim ile ABD'de hafta sonu artan protestoların etkileri izlenecek. Ayrıca, küresel ölçekte açıklanacak imalat PMI verileri, ECB toplantısı ve ABD'de tarım dışı istihdam verileri öne çıkıyor. Yurt içinde ise Çarşamba günü açıklanacak enflasyon verisi takip edilecek.

Harcamalar Yöntemiyle Büyüme Katkıları (% puan)

	2019		2020	
	Ç3	Ç4	Yıllık	Ç1
Tüketim	1,8	4,3	1,1	4,0
Özel	1,1	3,9	0,4	3,0
Kamu	0,7	0,4	0,6	0,9
Yatırım	-3,5	-0,2	-3,6	-0,4
Stok Değişimi	2,9	6,5	1,1	5,3
Net İhracat	-0,2	-4,7	2,3	-4,3
İhracat	1,2	1,0	1,5	-0,2
İthalat	-1,5	-5,8	0,8	-4,1
GSYH	1,0	6,0	0,9	4,5

İmalat Sanayi PMI

(eşik değeri=50)

Ekonomik Güven Endeksi**CDS ve BIST-100 Endeksi**

Veri Gündemi

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
1 Haziran	ABD Markit İmalat PMI, nihai	Mayıs	-	39,8
	ABD ISM İmalat PMI	Mayıs	42,5	41,5
	Euro Alanı Markit İmalat PMI, nihai	Mayıs	39,4 (G)	39,5
	Almanya Markit İmalat PMI	Mayıs	36,6 (G)	36,8
	TR İmalat PMI	Mayıs	40,9 (G)	33,4
3 Haziran	ABD Markit Hizmet Sektörü PMI, nihai	Mayıs	-	36,9
	ABD Fabrika Siparişleri, aylık	Nisan	-%14,6	-%10,4
	ABD ISM İmalat Dışı PMI	Mayıs	44,0	41,8
	ABD Markit Bileşik PMI	Mayıs	-	36,4
	Euro Alanı Markit Bileşik PMI, nihai	Mayıs	30,5	30,5
	Euro Alanı Markit Hizmet Sektörü PMI, nihai	Nisan	28,7	28,7
	Euro Alanı İşsizlik Oranı	Nisan	%8,2	%7,4
	TR TÜFE,yıllık	Mayıs	-	%10,94
4 Haziran	ABD Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları	25-30 Mayıs	-	2,123 milyon kişi
	Euro Alanı Perakende Satışlar, aylık	Nisan	-%15,0	-%11,2
	ECB Toplantısı	Haziran	-	-
5 Haziran	ABD Tarım Dışı İstihdam	Mayıs	-8,3 milyon kişi	-20,5 milyon kişi
	ABD İşsizlik Oranı	Mayıs	%19,6	%14,7
	TR Hazine Nakit Dengesi	Mayıs	-	-46,24 milyar TL

(G) Gerçekleşme

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

H.Erhan Gül
Müdür Yardımcısı
erhan.gul@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Kaan Tuncalı
Uzman Yardımcısı
kaan.tuncali@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.